NUH DER PEYGAMBER DEMEZ

18 OCAK 1950

NUHUN Gemisi

Çarşamba Günleri Çıkar

 HEDİYESİ 10 KURUŞ

SENE: 1 SAYI: 12

Siyasi Mizah Dergisi

BÜTÜN DÜNYA HALKLARI BARIŞ İÇİN SAVAŞIYOR

Harp hazırlığı:

Amerikanın harp hazırlığı yaptığını gösteren yeni ip uçları var:

Yeni Amerikan bütçesinde millî savunmaya 14 milyar dolar ayrılmış. Bu para, bütçenin hemen hemen yarısı. Sonra, Amerikanın peyk lerine yaptığı askerî yardım da arttırılmış... Bunlar işin mangiz tarafı... İşin politika

sına gelince, o da şöyle: Japonya ve Okinava ve Filipinlerin zaptedilmez «Amerikan kaleleri» olduğu açıklandı. (Hani Amerikalıların kimsenin toprağında gözü yoktu?) Arkadan Çin Hindine ve Hindistana askeri yardım yapılacağı da ilân edildi. İran ellerinde, Çiçekçi işbaşına gelince Suriye de tekrar ellerine geçti. Suudi Arabistan zaten avuçlarındaydı. Böylece Asyanın Güney doğusu, güneyi ve batısı Amerika hesabına harbe hazır demektir.

Şimdi Avrupaya geçelim: Atlantik paktına dahil batı memleketlerinin Türkiye ile Yunanistanın halleri malûm.

Bu hafta, Amerikanın Yugoslavyadan da yardımını esirgemiyeceği haberi geldi. Alâ!.. Arkadan Franko ile barış görüş olacağı haberi... Ve böylece harp çemberi tamamlandı efendim.

Kolombo konferansı:

Peki, İngiltere ne olacak? Koca imparatorluk kaynayıp gidecek mi? Amerika, elbetteki dostumuzdur. Milyarlar borçluyuz Amerikaya. Hattâ üçüncü dünya harbinde omuz omuza aynı düşmana karşı da döğüşebiliriz. Lâkin; ticaretimizi kaptırmayız onlara. Değil mi efendim? Dostluk başkaaa, alış veriş başka şey. Onun için İngiliz bezirgânlarının temsilcileri evvelâ, şu söğüp saydıkları Kızıl Çin yok mu? İşte onu tanımakla işe başladılar. Amerikalılar homurdandı ama, neylersin olan oldu bir kere. Derken efendim koca imparatorluk temsilcileri Kolomboda toplan-

dılar. Açıklananlara bakılırsa bu, komünizmin uzak doğudaki gelişmesine karşı çareler aramak için bir toplantıdır. Elbetteki Kolombo konferansında bu iş de görüşüldü. Fakat, İngiliz İmparatorluğunun Amerikan emperyalizmine karşı nasıl korunacağı; uzak doğudaki İngiliz pazarlarının ne gibi

(Devamı 4 de)

Ha kapı kulları, Ha köy ağaları...

Genel seçimlerin vaktinden evvel yapılacağı söyleniyor. Meclis, Martta kendini feshedecekmiş; ve arkadan hemen seçimler yapılacakmış... Bu haberler eger doğru ise, -ki doğruya benziyor- milletvekili seçimlerine iki, iki buçuk ay gibi nisbeten kısa bir zaman kaldı demek. Ve bu duruma göre demokrat partinin yayınladığı son beyanname de seçim mücadelesinin ilk çatışması sayılmak gerek.

Ne Deniyor bu beyannemede?.. Muhalif partilerin kuvvetlisi sayılan Demokrat Parti diyor ki: «Önümüzdeki seçimler mutlaka dürüst olmalıdır. İktidar partisi geçen seferki gibi baskı yaparak seçim neticelerini kendi lehine çevirmeğe kalkışırsa, Demokratlar seçimlere girmemek kararını verebilirler. Seçimlere girsek bile, sonradan Meclisten çekilebiliriz.»

Beyannamenin özü bundan ibaret. Bir de: «Husumet andından» vaz geçildiği anlaşılıyor. Elbette ki seçimlerin dürüstlüğü şarttır. Ama seçim mücadelesinin başladığı şu günlerde demokrat parti kongresinin, bundan başka söyleyecek şey, deşecek dâva bulamamış olması, resmi muhalefet hesabına bir başarı sayılamıyacağı gibi, işlerin iç yüzünü göstermek bakımından da pek mânalıdır.

Ele alınacak mesele mi yoktu? İktidar partisinin şahsi politikası, hataları, ihmalleri yüzünden bugün, memleket Amerikan himayesine girmiş; milli bağımsızlığımız çiğnenmiş; bütçemiz, maliyemiz alt üst olmuş; ticaretimiz, sanayiimiz, ziraatimiz iflâsa yüz tutmuştur. Bunların sonucu olarak da: pahalılık, işsizlik, sefalet... Ortada bu olaylar dururken; bu elle tutulur dâvaların deşilmesi, iktidar partisinin bu işlerdeki sorumluluğunun ortaya konması gerekirken: ötedenberi bu konulara yanaşmıyan demokratların, şu seçim arifesinde «dürüstlükten» başka ele alacak mesele bulamamaları, onların da iktidar partisinin hamurundan olduklarını bir kere daha ispat etmiştir.

Hattâ bu ikisine, Millet partisini de ekliyebilirsiniz. Bunların hiç biri halkın partisi değildir; hepsi de başka başka zaviyelerden olmakla beraber, hep aynı zümrenin menfaatlerini halka karşı savunan teşekküllerdir.

Halkçılıkları da, Demokratlıkları da, milletçilikleri de yalnız adlarındadır onların. Aralarındaki kavgaya bakıp aldırmıyalım: Post kavgasıdır.

Önümüzdeki seçimlerin dürüst olup olmaması meselesine gelince: Bizden bizim içimizden çıkma, gerçekten halkın olan bir parti seçimlere katılmadıktan sonra, bunlar ister dürüst olmuş, ister hileli, ister fesatlı... Çünkü iş başına ha «Kapı kulları» gelmiş, ha «köy ağaları» seçilmiş; bizce fark etmez. Nasıl olsa her ikisi de bizden değil onların...

NUH

Nuh çarpıyor: 1

«İsmet Hulûsi İmset» diye birini tanır mısınız? Nafile zihninizi yormayın, bırakın da adını bir mürettip hatasile soy adı yapan bu açıkgöz size kendini tanıtsın:

«Ben,

«Gazeteciyim...

«Mesleğe girdiğim zaman çocuk sayılırdım. Şimdi yaşlı bir adam sayılabilirim...»

Müşerref oldunuz değil mi? Ama her hali yüksek «Ben» ile tek başına bir satırı dolduran bu sayın bayın «şimdi yaşlı bir adam sayılabileceğine inanır mısınız? Eğer gerçekten böyleyse «Yaş icabı» türkçe yazmayı unutmuş olmalıdır.

★

Bay İmset «Son Posta» gazetesinin 16 Ocak tarihli sayısında «Nuh Dede» nin sakalını çekmeğe yeltenmiş. İncir çekirdeği doldurmayan bir sürü lâkırdıyı geveledikten sonra ağzından baklayı çıkarıyor: Nuhun Gemisinin:

«Karikatürleri yıkıcı.

Yazıları yıkıcı...» imiş.

B. İtmes, yahut İsmet veya İmset bu iki cümleyi yazıp imzasını atsaydı: Elhak öyledir bayım. Karikatürlerimiz de, yazılarımız da bütün boş beyinliler, fikir züğürtleri, emperyalizm simsarları, vurguncular, softalar için yıkıcıdır. Bunu söylemekle «Nuhun Gemisi» ne iltifat buyurmuşsunuz derdik. (Onun gibi yazalım):

Faka:...

Biraz aşağıda...

Çıkıyor bakla ağızdan:

«Nuhun Gemisi bu memlekette nasıl çıkabilir, bu mecmuanın çıkarılmasına nasıl müsaade ederler? Bunu anlamıyorum.»

(Devamı 3 üncü sayfada)

Seçim meselesi Geçim meselesi

Bir faaliyettir gidiyor: Demokrat Parti gizli gizli kongreler topluyor, Halk Partisi toplantılar yapıyor, Millet Partisi kafa patlatıyor. Bir şeyler, gitmeler, gelmeler, demeçler, zabıtlar, idare heyetleri seçimi ,tartışmalar, atışmalar,, kakışmalar, istifalar, kararlar, gırla. Gören de sahiden bir şey oluyor sanacak.

Neden acaba?

Acaba bütün bu hümmalı faaliyet, bu koşuşmalar, bu didişmeler niçin? Memleket halkının derdine,, işsizliğe, vereme çare bulmak için mi? Yoksa bütçe açığını, ticaret açığını kapatmak için mi? Belki de baş kaldıran irticaı ezmek, elden giden istiklâli yeniden kazanmak içindir?

Hiç birisi değil

Hayır, hiç birisi değil. Bu partililer bugüne kadar olduğu gibi bugün de memleketin bu en mühim zamanında bile bir tek şey için didiniyor, parçalanıyorlar: Seçimi kazanmak, dört sene daha geçimlerini garantilemek için koşuyor ve konuşuyorlar. Onlar için seçim, geçim demektir. Seçimi kazanmak geçimi kazanmak demektir.

Gerçi bizim için de öyle ama tersine: onların seçimi kazanması bizim geçimimizi kaybetmemiz demek.

Başbakan'ın bekledİği mucize

Başbakan Şemseddin Günaltay ilk Başbakan olduğu günlerde bir hikmet söylemiş ve: «Bu bozuk düzen iktisadî hayatımızı düzeltecek bir mucizenin vaki olacağına inanıyor ve iman ediyorum» demişti.

Galiba kimse farkında değil, bu mucize çoktan vaki olmuş bulunuyor! Evet, bir millet yemeden, içmeden yaşıyor... Hayat yüzde 1500 pahalı olduğu halde 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100, 120, 130, 140, 150 liraya kadar çalışan devlet kasasından, hususî müeesseseden aylık alan 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 nüfuslü aile geçindiren ve «hayret» bir tek efradı hâlâ ölmemiş bulunanlar vardır. Yine memlekette yüzlerce, binlerce işsiz, güçsüz, yersiz yurdsuz var, ve yaşıyorlar, henüz ölmemiş bulunuyorlar.

Acaba, başbakanın beklediği mucize bu mu idi?

Serçe

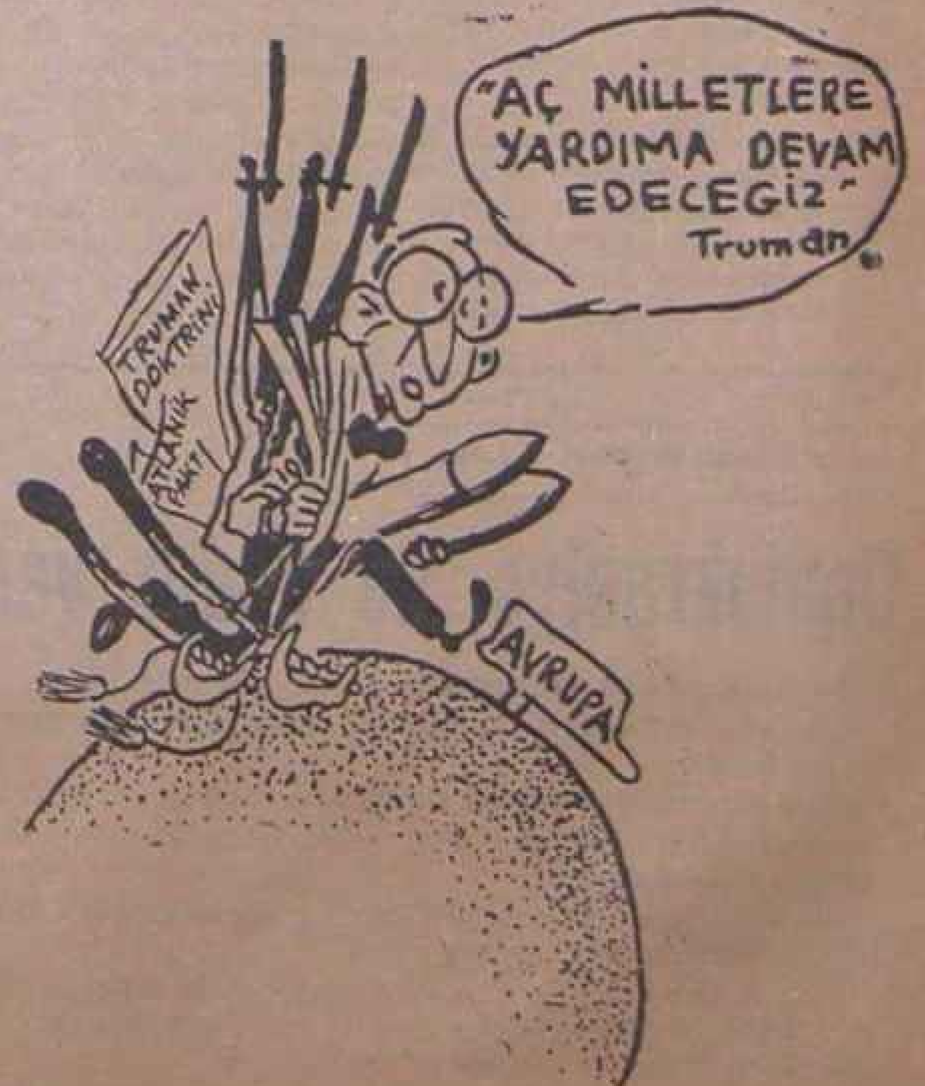
Yine Truman

Şu Truman'a bitiyorum vesselâm! Adam açık konuşuyor.

4 ocakta verdiği nutukta «diğer her hangi bir millete kıyasen istikbal için en büyük imkân ve ihtimallere sahibiz» diyor.

Bitti! Gördünüz mü? Bizim gibi memleketlerin istikbali karanlık olsa bile onlarinki aydınlık ya! Siz ona bakın!..

Oh elhamdulillah, Allah bugünleri de gösterdi. Epey sıkıntı çektik (daha da çekeceğimizden başka!) Ama hiç olmazsa Amerikanın istikbalini garantiledik!..

İş ve işçi bulma kurumu ve işçilerimiz!

Yurdun dört bir köşesinde günden güne artan işsizliği önliyecek hiç bir tedbir alınmıyor Aksi gibi hükümet de içinde bulunduğu fâsit daireden kurtulmak isteğini de duymüyor. Bu işin sonu nereye varacak?

— Peki ama işsizlere iş bulmak için kurulmuş bir Genel Müdürlük var. Her tarafta şube açtı. İşsizlere buralara baş vurup iş bulsalar ya!

Diyecekler bulunacaktır. Ama, boş! Bu iş ve işçi bulma kurumu deve kuşundan da beter bir halde. Daha geçenlerde Ankarada yapılan kongrede işçiler bu teşekküllerin mahiyetini öyle belirttiler ki, çalışma bakanının suratı dört karış olsa idi hakkı vardı.

Sakın:

— Şu işçiler de hiç bir şey beğenmiyorlar! diye büyük büyük lâflara kalkışmayınız. Zira söylenenleri siz de duysa idiniz:

«— Benden de al o kadar!» der ve bu İş ve İşçi Bulma Kurumuna yüklenirdiniz. İsterseniz orada söylenenleri anlatayım:

Efendim! Kurumun bir çalışma raporu var! Raporda Kurumun ancak yirmi iki bin yetmiş yedi kişiye iş bulduğu söyleniyordu. Demek ki senede en az kırk bin kişi işsiz, güçsüz kalmış! Kurum şunu yapmış, Kurum bunu yapmış. Ama kardeşim işçi delegesi söz aldı, dedi ki:

— İşsizlik olduğu muhakkak! Fakat bu Kurumun işçiye iş bulduğu muhakkak değil. Çünkü biz biliyoruz ki, işsiz kalan işçilerin ancak yüzde yirmisi iş bulmuştur. Onlar da kendi gayretleri ve iş ücretlerini kırmak sayesinde. Çünkü Kurum Müdürü sadece rahat rahat maaşını alıp maruken koltuğunda keyfine bakıyor. İki üç memur da kaloriferli odalarında tatlı tatlı muhabbet ediyorlar. Usta bir tesviyeci hakkını aradığı için patron tarafından kapı dışarı ediliyor. Tesviyecinin şehrin dört bir tarafına baş vurup:

«— Ben tesviyeciyim. Hem de bu işin ustasıyım! Bana iş veriniz!» demesine ne parası kâfi, ne de günün sekiz saati. Ne yapacak bu işçi? «Şurada bir İş Bulma Kurumu var. Oraya bir uğrayım!» diyecek. İşte o işçi İş Bulma Kurumu Müdürünün kapısını korka korka vuruyor. İçerde horuldayan müdür şekerlemesinden uyanarak:

«— Gel!»

Diye bağırıyor. İşçi bir haftadır işsiz. Cebinde para kalmamış. Evde karısı «Ekmek» diye sızlanmağa başlamış. Bunu usulca söylüyor. Müdür yüzüne şefkat maskesi takıyor:

«— Ah evlâdım! Güzel söylüyorsun! Fakat bugünlerde patronlar hep marangoz istiyorlar. Tesviyeciler için bize müracaat eden yok ki! Ne yapalım? Mamaafih içeriye gir. Oradaki memura adını, adresini yazdır. Belki beş on ayda bir istiyen çıkar!»

Boynu bükülen işsiz tesviyeci ümidsizlik içinde çıkıp gidiyor. İşin aksiliğine bakın! Komşusu bir marangoz arkadaşını dairenin kapısında görüyor:

«— Ne o yahu? Buralarda ne arıyorsun?»

«— Ne olacak? Patron yol verdi!»

«— Hiç merak etme! Şimdi müdür söyledi. Marangoz isteyenler çokmuş!»

«— Deme yahu!»

«— Namussuzum yalan söylüyorsam. Şimdi müdür söyledi!»

İşsiz marangoz içi sevinç dolu kapıya güm güm vuruyor. Henüz uyumağa vakit bulamıyan müdür sertçe: e

«— Gir!»

İşçi içeri girer girmez:

«— Niye kapıyı kıracak gibi vuruyorsun? Ömründe kapı görmedin mi? Ne istiyorsun?»

İşçinin tepesi atıyor:

«— Kapı görmedim olur mu? Ben marangozum! Hep kapıları biz yaparız. Fakat bugünlerde işsizim de...»

«— Biz ne yapalım? İnşaat malzemesi pahalı diye kimsenin ev yaptırdığı yok. Bu yüzden marangoz istiyenler bize müracaat edip işçi istemiyorlar...»

«— Aman efendim...»

«— Uzun etme! İş yok dedik ya!»

Ve müdür elindeki tesbihi tıkırdatarak yüzünü çeviriyor.»

Bütün bunları anlatan, İş ve İşçi Bulma Kurumunun sahte rolünü belirten işçi sözlerine devam edip başka bir meseleye dokundu:

— İş ve İşçi Bulma Kurumu milletin başına yük olmaktan ve işsiz bir kaç memura bol maaşla iş bulmaktan başka bir işe yaramıyor. Kendi vazifesinin ne olduğunu düşünmüyor da üstelik işçiyi istismar eden bir sürü simsar, aracıya, iş kâhyasına hüviyet veriyor ve:

«— Siz, istiyenlere iş bulma işine devam edin. Yalnız bir şey var: Sizin iş bulduğunuz işçileri güya ben işe yerleştirmiş olayım. Bana kayıdlarını bildirin. Böylece istatistik işimiz yoluna girsin!»

İşsiz işçilerin sırtından kahvehane işleten simsarlar da:

«— Hay hay!»

Diyorlar. Ve böylece İş ve İşçi Bulma Kurumu da senede beş altı yüz bin lirayı eritiyor.

Ama Ankaradaki kongrenin bir faydası olmuş.

Bu Kurumun iş bulmadığı anlaşıldığından şuna karar verilmiş.

«Bundan böyle gerek işçi ve gerekse iş veren mutlaka İş Bulma Kurumuna baş vuracak ve «Şu iş için adam istiyorum» diyecek. Sonra işsiz kalan işçiler de «Şu işten anlarım. İş arıyorum!» diye kaydını yaptıracak. Bunları yaptırmayan, kendi kendilerine iş bulan işçiler işlerinden çıkarılacak yerlerine de kuruma baş vuranlar yerleştirilecek?

Nè âlâ iş değil mi?

Bu memleket hangisi

(Geçenlerde bir gazetede, tertip hâtası olacak başı sonu olmayan bir yazıya rast geldik. Târif edilen memleketin neresi olduğunu bir türlü anlayamadık. Bakalım siz işin içinden çıkabilecek misiniz)

Seçimlerde zor kullanılmakta, halk zorla sandık başlarına getirilmektedir. Halk istediğini seçmekte serbest değildir. Memlekette hürriyet namına bir şey kalmamıştır. Hapishaneler adam almıyor. Köylüler topraklarını kaybetmişler, aç ve sefil şehirlerde dolaşmaktadırlar. Sözde sendikalar hükümetin birer oyuncağıdırlar ve sefalet bütün memleketi kaplamıştır. Hükûmet bu çıkmazdan memleketi kurtarmaktan âcizdir. Halk arasındaki hoşnutsuzluk azamî bir hadde varmış bbulunuyor. Memleket tamamile dışardan idare edilen bir peyk halindedir.

Bu memleketin sahibi yok mu?

Tipiden göz gözü görmediği gündü... İdarehanemize yarı çıplak bir yurtdaş gelip para istedi... Titriyordu... Dilenci de değildi... (Sanki dilenci olsa ne değişir. O da başka) Oturttuk... Bir çay ısmarladık... Biz sorduk, o anlattı:

— Beğim, dört aydır İstanbul sokakklarında işsiz sürünüyorum. İki hafta bir inşaatta çalıştım, hepsi o kadar... İş var diye geldik İstanbula, lâkin yok, Benim gibi yüzlerce uşak sokaklarda işsiz dolaşıyor, iş arıyor... Geceleri han dükkân köşelerinde yatıyoruz... Bize ne iş, ne yer gösteren var... Bu memleketin sahibi yok ki bey, derdimizi kime anlatak...

— Peki neden çıktın memleketten?

— Bey, geçindirmiyor gayrı toprak bizi, Benim yüz dönüm bir tarlam var... Ortakçılık da ediyorum, kıt kanaat geçiniyorduk, Lâkin bu yıl ağa traktör kiraladı, kendi sürdü toprağını, bize iş kalmadı... 100 dönüm geçindirir mi sekiz nüfusu, yemek ister, giyecek ister, üstelik hükûmet vergi ister, kolaymı? İstanbulda zenginler apartman yaptırıyor dediler, iş var dediler, hep uşaklar yola çıktık... Lâkin iş yok... İş olsa da ne ki, adamın boğazına bile yetmiyor... Memlekette çoluk çocuk ne yapıyorlar kim bilir, bu karda kıyamette?. Hangisi öldü, hangisi kaldı?

Toprak sahibi, olan (artık topraksızın hâlini siz düşünün) vergisini ödeyen ve İstanbul sokaklarında aç dolaşan bu Türk köylüsüne memleketin efendisi olduğunu söyliyecektik, fakat utandık...

Mamafi utanmayanlar yine söylemekte devam edebilirler.

DEMOKRAT PARTİYE GÖRE

Demokrasiye ne kadar var?

25 sene serbest ve namuslu seçim için mücadele.

25 sene serbest ve namuslu bir seçimle iktidara geçmek için mücadele

25 sene iktidar partisi ile beraber hükûmete iştirak

25 sene iktidardaki muhalefetin, muhalefete geçen iktidarla mücadelesi

25 sene iktidarla muhalefetin anti-demokratik kanunları kaldırmak için anlaşmaları.

(Bu tarihten sonra bu siyasî mücadele müzelere intikâl edeceğinden insanlar bu tarihi kavgaları sık sık müzelere giderek seyrederler.)

TÜSTAV

MÜJDELER OLSUN!..

Sermaye tellalı genaral-roller ayrı ama oyun bir - yarı müstemleke kanunları

Memleketimize sel gibi Amerikan Sermayesi akacakmış

Sermaye tellalı general:

Amerikan büyük finansman (yani mali sermayedarlık) müesseselerinden «Dillon Read Co.» şirketinin idare meclisi reismuavini general William H. Draper geçen hafta memleketimize geldi. General sebebi ziyaretini gazetecilere şöyle anlatıyor:

«Amerikanın en büyük finansman müessesesesini temsilen Japonya, Pakistan ve Hindistanı dolaştıktan sonra Türkiyeye geldim. Bu memleketlerdeki umumi iktisadi vaziyetleri tetkik ederek plâsman (yani Amerikan sermayesi yatırmak — Nuh) imkânlarını araştırdım.»

Roller ayrı ama, oyun bir!

General Draper, geçen sene de memleketimize gelmişti. Ama bir farkla:

Amerika Birleşik Devletleri Harbiye nezareti müsteşarı olarak! O zaman general cenapları Türkiyeyi garp demokrasisinin ileri karakolu filân diye övmüş. Türkiyenin her an demokrasiyi (yani Amerikan petrollerini) müdafaa için harbe hazır olduğunu ilân etmiştir.

Sayın generalin o ağızlarının ve komplimanlarının hikmeti şimdi anlaşılıyor.

Yarı müstemleke kanunları

General Draper Türk hükûmetinin ve iş adamlarının Amerikan sermayesine büyük bir alâka gösterdiğini söyledikten sonra: «Ancak henüz bu husustaki lüzumlu kanunların meclisten çıkmadığını öğrendim» diyor ve şunları ilâve ediyor:

«...Johnson ve Barkerin hazırladıkları plân tahakkuk ederse Türkiyeye geniş bir şekilde Amerikan sermayesi akacaktır.» Bu sözlerde hem bir tenkid, hem de bir direktif edâsı var. Hiç, merak buyurmasınlar. Millî ekonominin kökünü kurutmağa azmetmiş olan ve Lozan muahedesile kazandığımız iktisadi istiklâli (Bu istiklâlin şampiyonu olarak övündükleri halde) kendi ellerile Amerikan sermayesine peşkeş çekenler, yakında bu kanunları çıkarmakta kusur etmiyeceklerdir!

Her halde sabık Amerikan harbiye müsteşarı ve bugünkü sermaye tellâlı general memleketimize üçüncü teşriflerinde, Türkiyeyi, Japonya, Hindistan ve Pakistandan önce Amerikan sermayesinin cirit meydanı olarak bulacağından şüphesi olmasın. Meğer ki, umulmadık bir şeyler ola!..

Demokrasi Cennetinden

manzaralar

Amerikada bugün takip edilen politikanın dünya görüşünü yaymak ve propagandasını yapmak için çıkartılan (Readers Digest» dergisinin 1949 daki neşriyatından okuyucularımızı da haberdar etmeyi faydalı buluyoruz.

25.000.000 Amerikalı müzmin şekilde hastadır. (Ocak sayısı, sayfa 77).

Normal ölümlerden gayri senede 30.000 Amerikan vatandaşı kazalardan ölmektedir. (Nisan sayısı, sayfa 90).

En son klinik araştırmaları yetişkin Amerikalılardan yüzde 75 inin iyi beslenmemiş olduğunu göstermektedir (mart. sayfa 70).

Kendine doktor süsü veren 25.000 şarlatan tesbit edilmiştir. (Şubat sayısı, sayfa 33).

Serbest rekabet ve teşebbüs sayesinde küçük teşebbüsler, büyükleri tarafından yutulmaktadır. Son üç yılda yarım milyon kadar küçük teşebbüsün top atmasına karşılık 2.250 büyük şirket kurulmuştur. (Ekim, S. 19).

1940 danberi, 6000 kadar mektep hocasızlık yüzünden kapanmıştır. (Şubat, sayfa 11).

Her yıl 15 milyon Amerikan vatandaşı işsizdir. (Ocak, S. 81).

Amerikada her 18 saniyede tehlikeli bir cinayet işlenmektedir. (Mart, S. 22).

İşte, doğrudan doğruya bir Amerikan dergisinden alınan satırlar.

Bu «Sözde Demokrasi cennetini» ballandıra ballandıra anlatıp, Amerikan propagandası yapanların ya aklından, yahut da samimiyetinden gayet haklı olarak şüphe ediyoruz.

TÜSTAV

Haftanın Balonları

Son Telgraf — D. Partinin gerçek yolu belli oldu.

Nuh — Daha şimdi mi farkına vardın?

Vatan — Olup bitenlerin mânası nedir?

Nuh — Milletin başında boza pişirmekte devam etmek.

Cumhuriyet — Alelâcele çıkarılması düşünülen kanun tasarıları.

Nuh — Tabii seçim kanunu başta!

Gece Postası — Genel af zaruridir.

Nuh — Hay ağzını öpeyim!

Hürriyet — Memleketimizi ziyarete gelecek hristiyan hacıları!

Nuh — Amerikaya giden Türk hacılarına karşılık olacak!

Son Telgraf — Süs için tek çivi çakılmıyacak!

Nuh — Cart kaba kâğıt!

Son Posta — Emin Soysal atomu patladığı için C. H. P. ye girmiş!

Nuh — Parti değil, mübarek sığınak.

So nTelgraf — Urfa yağının beli kırıldı.

Nuh — Bizim belimiz çoktan kırıldı, onu hiç düşünmüyorsunuz.

Vatan — Milleti düşünmiyenler.

Nuh — Başta Ahmet Emin Yalman!

Zaman — Başbakanın veciz hitabeleri!,

Nuh — Mübarekler hitabe değil «hütbe!»

Nuh çarpıyor

(Baştarafı 1 incide)

Bu hayrete asıl biz şaştık doğrusu: Neden bu memlekette emperyalizmle, softalıkla, vurgunculukla, gerilik ve şarlatanlıkla mücadele eden bir gazete çıkamasın? Bunu da biz anlamıyoruz. Yoksa bay İmsete göre Türkiye bu ifritlerin yüzde yüz hüküm sürdüğü bir diyar mıdır?

Şu katılmamış demokrat (yani demokrat partici) Son Postanın bu kötü niyetli acemi yazarı sözünü şöyle bitiriyor: «Bu mecmuanın neşrine müsaade edildiğine içim ağlıyor!»

İlâhi çaylak! Eğer sende böyle bir kabiliyet olsaydı, kendi fikirsizliğini, kırk yıldır Bâbıali kaldırımlarını aşındırdığın halde iki kelimeyi bir araya getiremeyişine ağlardın!

Fransızcada «jurnal» gazete demektir, ama Türkçede (jurnalcı) nın gazeteci demek olmadığını herkes bilir.

N U H

PROPAGANDA Oltasındaki din yemi'ne DİKKAT!

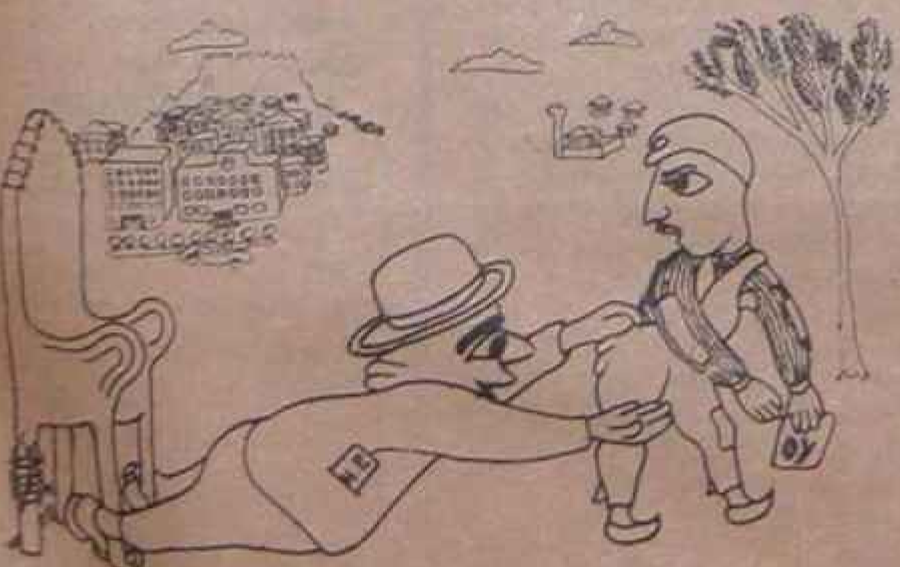
Gazetelerden: —C. H. P. dini siyasete âlet etmektedir.—

Marşal plânına göre demokrasi yapıcı ve satıcılarından dinin, siyasi ve iktisadi emellerinin tahakkuku yolunda ne suretle kullanılacağını öğrenen C. H. P., derhal hümmalı bir faaliyete girişmiş, tazyik ve oyalama numarasında olduğu gibi, bu yarışta da akıl hocalarını fersah fersah gerilerde bırakmıştır.

6 oklu kâğıtlarına karınca, yangın, kurak, sel dualarını bastırıp cahil halka dağıtan, liderlerinin söz ve hareketlerini, hadisten, mecelleden hattâ Kur'andan âyetler göstererek kitabına uyduran din bezirgânları Ordu C. H. P. konrgesinde bu meal de Ulus matbaasında basılmış bir hezeyannameyi üyelerine sunmuşlardır.

Nerede ise bozuk icraatını zorla kabul ettirmek için yalan yere fetva çıkattırmaya işi vardıran, memlekette iyi ve ileri ne varsa hepsini baltalıyan bu parti, bir de üstelik sıkılmadan, hâlâ inkılâpçı, lâik, demokrat ve halkçı olduğunu iddia etmekte ve kendisine kurtarıcı, koruyucu süsü vermektedir.

Yukarıdaki, anayasamıza aykırı icraatı ile durmadan Türk Ceza Kanununa göre suç sayılan hareketlerde bulunan ve irticaî her yönden körükliyen C. H. P. nin propaganda oltasına iliştirdiği din yemine dikkat!..

Ölüm ticaretinin cilveleri

Ceneve'deki silâhsızlanma konferansı harp kundakçıları tarafından nasıl baltalandı

1927 yılınca Cenevrede Deniz silâhsızlanma konferansı toplandı. Bu konferanstan evvel Amerikan donanması müteahhitlerinden 10,000 er tonluk 6 kruvazör siparişi verilmişti... Bunların bedeli 53.000.000 dolar tutuyordu. Fakat Amerikan Meclisi henüz bunların tahsisatını ayırmamıştı ve Cenevredeki konferans başarı ile neticelendiği takdirde siparişler iptal edilecekti...

Konferans Haziranda başlıyacaktı... Müteahhitler o senenin Martında toplandılar ve Amerikan hükûmetinden bu siparişleri koparmakta büyük hizmeti dokunmuş olan Shearer isminde bir adamı 6250 İngiliz lirası ücretle konfensa «müşahit» olarak göndermeğe karar verdiler: Shearer gazetelerdeki alâkaları dolayisiyle Konferans aleyhinde propaganda yapacaktı. Shearer; Amerikan donanmasının yüksek şahsiyetleri ile sıkı fıkı ababptı. Amerikan İnkilâbı Evlâtları Milli Cemiyeti, Milli Savunma Birliği, Milli Emniyet Derneği gibi milliyetçi dernekler le yakından ilgisi vardı... Shearer ,bu vazifesini daha iyi bir şekilde başarabilmek için gizli olarak çalışacaktı...

Geçen yazılarımızda bahsettiğimiz Amerikan kongre komisyonunun sonradan yaptığı tahkikat sırasında Shearer komisyon karşısında şu ifadeyi vermiştir:

Senatör Clark — Siz açıkça donanma müteahhitlerinin mümessili olarak mı Ceneveye gittiniz?

Shearer — Hayır efendim müteahhitlerin gizli mümessili idim...

Senatör Bon —Mister Shearer bu vazifenizden dolayı hiç utanmadınız mı?

Shearer — Asla!

Senatör — Müteahhitlerle olan alâkanızı neden gizlediniz?

Shearer — Çünkü onlar öyle emretmişlerdi...

Senatör Bon — Şimdi işin mahiyeti anlaşılıyor...

Konferans başlıyor

Konferans açılmıştı, Fakat ta başlangıçtan itibabren Amerikan delegeleri konferansın muvaffak olmaması için ellerinden gelenleri yapıyorlardı. O sıralarda hükûmete memur olan Drew Pearson bu mesele hakkında komiteye şunları söylemişti:

«Donanma mütehassıslarile Mister Shearer'in ta başlangıçtan itibaren konferansın muvaffak olmaması için çalışmaları nazarı dikkatimi çekiyordu.»

Mister Shearer Harp kışkırtıcılığı faaliyeti hakkında 10 Mart 1928 tarihinde donanma müteahhitlerine yazdığı bir mektupta şöyle diyordu:

«19 Mart 1927 tarihinde Parise geldim, Paristeki münasebetlerimi yeniledim... Sonra Nisanın başında silâhsızlanma hazırlık komitasında faaliyetime başladım... 11 Nisan 1927 de hazırlık komitası muvaffak olamadan dağıldı, 20 Hazirandan itibaren Avrupa ve Amerika gazetelerinde konferans aleyhinde propagandaya başladım... Avrupa ve Amerikadaki gazetelere, kongre ve kabine üyelerine, Milli Cemiyetlere, tüccarlar, ve daha bir ok yerlere makaleler gönderdim... Bu mesaim derhal neticelerini verdi... Cenevedeki gazete muhabirlerinin önderi oldum... Basından, milli cemiyetlerden ve Amerikan muharipleri cemiyetinden aldığım mektuplar bunu gösterir...

«Amerikan delegeleri beyanat vermekten çekindikleri için onlar namına basına ben beyanat veriyordum...

1 Eylül 1927 tarihine kadar Cenevede kaldım... Donanmaya verilecek siparişler aleyhinde söz söyleyecek olanlara karşı vesikalar topladım... Sonra hükûmetlerin görüşlerini anlamak için İtalyaya ve Fransaya gttim... 29 Eylülde Amerikaya döndüm... 3 Ekim 1927 de Hearst (Meşhur gazete kralı) gazetelerinde konferans aleyhinde ilk seri makalelerime başladım... Bütün gazeteleri bu kampanyaya sürüklemeğe muvaffak oldum... Parlâmentonun Deniz silâhsızlanma konferansı hakkındaki bütün toplantılarına iştirak ettim ve milli cemiyetlere barışseverlerle nasıl mücadele edileceğini öğrettim... Bütün enerjimi donanma müteahhitlerinin yararına harcadım... Bu mesaimden müteahhitlerin fevkalâde istifade ettiğine eminim...»

Mister Shearer'in çalışmaları meyvalarını verdi

Hakikaten Mister Shearer'in çalışmaları meyvalarını verdi; Cenevedeki konferans iflâs eder etmez Amerikalı donanma müteahhitlerine 10,000 er tonluk sekiz kruvazör siparişi verildi... Siparişin tutarı 740.000.000 doları buluyordu...

Siparişi alan müteahhitler evvelce kararlaştırıldığı üzere Mister Shearer'e hizmetlerini ödediler ve kendisine artık komisyonla çalışacağını söylediler...

Donanma müteahhitlerinin sırlarını ifşa edeceğinden korkarak kendisinin uzaklaştırılacağını zannedn Shearer şantaja başvurdu: Müteahhitlerden 200,000 dolar sükût hakkı istedi... Aksi takdirde dalaverelerini açıklıyacağını söyledi...

Müteahhitler kendisini 1929 yılı Martına kadar ufak tefek paralarla susturmağa çalıştılar ve kendisinden yeni hizmetler beklediklerini söylediler...

Yeni bir hizmet daha

Shearer 1928 de efendilerine yeni bir hizmette daha bulundu: Güya İngiliz Entelicens Servisne mensup birisinden ele geçirdiği vesikaları neşretti... Halbuki bütün vesikalar bizzat Shearer tarafından tanzim ve tertip edilmişti...

Shearer'in kitabı Amerikada büyü kbir fırtına kopardı ve silâhsızlanmanın en hararetli tarafları olan barış severler bile bu büyük şantaj karşısında korktular ve sindiler...

İşte meşhur dolandırıcı ve şantajcı Shearer'in kitabından bir parça:

«1914 denberi komünizm ajanları olan barışseverler, ileri görüşlü insanlar, sosyalistler, insaniyetperverler binlerce çeşit teşkilâtlarile ve neşariyatları ile vatan sever Amerkalıları aldatmağa ve düşmana yardım etmeğe çalışmak

(Devamı 4 de)

MEKTUP

Nuh Dede Eliyle Dokumacı Ahmede

Ahmet Usta;

Kuzum ne diyon şu seçim işine? Kahvede Memo Durmuş iyi Kavga etti Şehbender Şerifle... Şehbender Şerif deyyusun biri, emme Cehepeyi çok dutuyo... Diyokine, Cehepe seçimi kazandı diyo, bitti diyo, oldu diyo... Memo Durmuş dayanamadı, ulan bu işte bi çıkarın var ki şenlik ediyon dedi. Kahvacı var dedi, Cehepe kazanırsa bir tütüncü açtıracaamış Şehbendere. Kendin ikrar eylemedin mi deyyus, doğrusu söyle... Şehbender elbette dedi, Cehepe herkese, bütün vatana tütüncü dükkânı açtırır dedi icabettiğinde, fedakerliği bitirmiş Cehepe, yaşasın! dedi Şehbender. Memo Durmuş çok dellendi bu lâfa, Kelle dedi neymiş şo Cehepenin fedakerliği? Şehbender çoook dedi, Emeliken gâvırına öylesine rakı ziyafeti çektikine, tüm Emelikenler Cehepeye geçti, Ulusta foturafları vardı, görmedin mi ,Cehepe bilmemney ziyafeti çekti deyi. Bunlar hep fedekerlik oğlum dedi Şehbender. Peki, Memo Durmuşa hayrı dokundu mu Cehepenin dedi Durmuş...

Sürünüyoruk, umurunda mı Cehepenin, Demirkıratın, Millet fırkasının... Hangisinin hayrına gördük ki tutak baba... Emeriken gâvırı Cehepeye geçer elbet, neden geçmesin bezirgân oğlu bezirgân, bilir işini, Salih ağa Cehepeye geçer elbet, neden geçmesin üç köyü var, bilir yolunu, pavlikeci Ferhad ağa Cehepeye geçer elbet neden geçmesin, Cehepeden iyisini mi bulacak, Demirkırat dersen Cehepenin eşi, al birini, vur ötekine... Şehbender öyle değel dedi, seçimde senin reyin beş lira ederse bi diyeceen kalırmola?... eFedekerlikse fedekerlik, bi diyeceen kalırmola?... Kalır-ya dedi Memo Durmuş, on yılda bir beş liralık yatıracak, Allahın günü imanını gevretecek yağma yok, reyimi hızır bilen alamaz.

Almasına alır ya, hebarın bile olmaz dedi kahveci... Heya dedi Şehbender, heya, rebbenâ hakkı üçün alır, hani Cehepe nezeket gösteriyo da soruyo sana, reyini verin mi deyi... Heç ehtiyacı yok reyine, kimsenin reyine ehtiyacı yok yoğusa, emme ne var ki fedekerlik ediyo, böyüklük, gel diyo, oğlum diyo, dattılıklan ver şo reyini, sen kilim diyo, şunu sandığa atacaasan at, dik kafalılık yaramaz insana, mıhtara işin düşer elbet, gün gelir iyi kuzu kötü kuzudan seçilir, kövde hayvan çalınır biri vurulur, mıhtar senden şüphelenir, nahiyeye giden, nevcutlu giden nahiyede ağır ceza yok, yürürmüsün on saat vilâyet merkezine... Şahitlerden biri lapor göndertir, haydi gerisin geriye baştan... Memo Durmuş, gönlüm olmadıkça kimse rey alamaz benden dedi, reyim rey, dediğim dedik, boşuna çeneni yorma, hemide madem reyime ehtiyacı yokmuş, getsin Emelikeden rey alsın, anladın mı... Benim reyime ehtiyacı yoğusa benim de kendisine ehtiyacım yok Cehepenin... Aklım yattı Memo Durmuşun lâfına. Sen ne diyon?

Veli YILMAZ

NUH DER PEYGAMBER DEMEZ

M. VERDU

Senenin en büyük sinema hâdisesi

FİLMİN MEVZUU:

Bu hafta İstanbul sinemalarından ikisinde birden Şarlo'nun M. Verdu adlı filmi gösteriliyor:

M. Verdu, mütevazi ve namuslu bir banka memuru - dur. Otuz sene bankada çalışır. Büyük bir malî buhran neticesinde banka kapanır. Verdu işsiz kalır. Karısı ve bir çocuğu vardır. Uzun müddet iş arar, bulamaz. Nihayet kendisine bir iş bulur: Zengin dullarla evlenip servetlerini eline geçirdikten sonra onları öldürmek. Ardı ardınca kaybolan bu kadınların akibeti hakkında bir ip ucu elde edilemez. Şarlo bu suretle kazandığı paraları muhtelif işlere yatırır. Artık zengin bir adamdır. Fakat, dünyadaki büyük iktisadî buhran başlar.

İtalyada faşizm, Almanyada nasyonal sosyalizm meydana çıkar. (Filmde Hitler ve Musolini nutuklar verir). Her tarafda harp hazırlıkları görülür. İflâslar, intiharlar başlar. Bu ara Şarlo da iflâs eder. Karısı ve çocuğu bir bombardımanda ölür. Artık mücadele etmekte bir mâna bulmayan Verdu adalete teslim olur. Muhakemesinden sonra giyotinle ölümüne karar verilir.

FİLMİN TENKİDİ:

Şarlo'nun sırf güldürmek için hazırlanmış olan eser - lerinde bile bir fikir vardır. Burada bu fikir birinci derecede ortaya çıkıyor, komik unsur ikinci plâna atılıyor. Kapitalist âlemindeki iş adamı (Businessman) karikatürize ediliyor.

* * *

Garp dünyasının içinde yaşadığı kör kazanç sistemi içinde aslında namuslu bir insanın çoluk çocuğunu yaşatmak için bazan cinayet ve soygunculuğa da baş vurmak zorunda kaldığını gösteriyor.

Şarlo, filmin muhtelif sahnelerinde, bu zengin kadınları öldürme işini, her hangi bir iş adamının kendi işini yaptığından farksız bir şekilde yapmakta olduğunu ifade ediyor ve bunu sık sık tekrar ettiği bu «Businers» dir, demek suretiyle anlatıyor. Bundan maksadı iş adamlarının (Businessman) kazanç için nasıl her vasıtayı meşru saydıklarını göstermektir. Nitekim, yakalandıktan sonra, mahkeme sahnesinde savcı, kendisinin zeki bir insan olduğunu, fakat zekâsını kötüye âlet ettiğini söyledikten sonra son sözü Verduya bırakıyor. Verdu, müdafaasında suçlarını inkâr etmiyor. Bunları hangi şartlar içinde ve niçin yaptığını izah ettikten sonra birkaç kişiyi öldürmüş olanlardan hesap sorulduğu halde, milyonlarca insanı bir anda öldüren harp kundakçılarından ve ölüm ticareti ya - panlardan kimsenin hesap sormadığını hattâ bunların kahraman tanındıklarını acı ve alaylı bir şekilde anla - tıyor...

Şarlo bu en son filminde Asrî Zamanlar ve Diktatörden sonra, sanatının en yüksek noktasına erişmiş görünü - yor. O kadar ki eserin yalnız senaryosunu değil müziğini de kendi hazırlamıştır. Bu müzikte bile eserin atmosferine uygun bir canlılık vardır.

M. Verdu tipini, kurnaz işini tam mânasiyle makinalaşmış bir iş adamı gibi yapan, sonra öldüreceği zengin, manyak kadınları en boş, gülünç romantik lâflarla kandıran kaşarlanmış zanpara tipini usta bir virtüözlukla ya - rattı. Burada en büyük hususiyet Şarlo'nun daima görmeğe alıştığımız kendi tipinden çıkarak hiç de komik olmayan yepyeni bir tipte bütün hicivci dehasını göstermesidir. Bu filmde felâketlere sebep olan kapitalist sistem merhametsizce hicvediyor. Verdu tipi kötülükleri aşıp daha ileri bir hayat için mücadele etmek iddiasında olan bir tip değildir. Verdu bugünün garp dünyasında içinde yaşadığı cemiyet sisteminin kötülüğünü, insana aykırılığını gören fakat onun kurbanı olan orta sınıftan insanların mukadderatını temsil etmektedir. Bunu, Verdu polise teslim olmağa karar verdiği zaman karısı ve çocuğunu kaybettiğini söyledikten sonra; «artık mücadeleye devam etmenin hiç bir mânası kalmadı!» sözleriyle ifade ediyor. Ve ölüme gidiyor. Bu netice Şarloyu tenkit için bir sebep olamaz. O bize bu şekilde bugünkü insanlığın çöken bir parçasını merhametsiz bir realizmle göstermiştir.

NEYİ SEÇTİLER

Atıf İnan: Milyonları seçtim.

Celâl Bayar: İnönüyü seçtim.

Behçet Kemal: Şadırvanı seçtim.

Peyami Safa: C. H. P. yi seçtim.

Necip Fazıl: Tımarhaneyi seçtim.

A. Emin Yalman: Trumanı seçtim.

Hüseyin Cahit: Harbi seçtim.

Şemsettin Günaltay: Türbeyi seçtim.

Cemil S. Barlas: Marşalı seçtim.

Ömer Rıza Doğrul: Meyhaneyi seçtim.

Hamdullah Suphi: Dedemi seçtim.

Sulh sever devlet!

Şu dünya savaşı bittiği günden, dakikadanberi in - sanlığın ne rahatı, ne huzuru kaldı. Ortalığı bir kılıç şakırtısı bürüdü ki deme gitsin. Her gün savrulan tehdidin bini bir paraya. İşin en garip veya en korkunç tarafı da bütün bunların sulh, sükûn uğruna yapıldığının tekrarlanması.

Bir takım devletler, bü - yük merasimle, alâyişle, imzaladıkları Birleşmiş Milletler Anayasasını hiçe saya - rak, genel kurmaylarını birleştirerek bir takım askerî plânlar yapmakta, elbirliği ile tepeden tırnağa silâhlanmaktadırlar. Bunun gayesi nedir, biliyor musunuz?.. Sulhseverlik...

Yine bir takım devletler, faşizme karşı açılan harpte kurulmuş olan bu birliği bozmuşlar, mağlûplar hakkın - da varılan anlaşmaları ayakları altında çiğnemişler, in - tikam ve harp tohumlarının yeniden atılmasına göz yummuşlardır. Bütün bunların gayesi ne midir? Sulhseverlik...

Soğuk harp ismi verilen bir dalga ile, eski müttefiklerin içtimai, iktisadî kalkınmaları baltalanmağa, bu topraklarda isyanlar çıkarıl - mağa, çalışılmıştır. Fakat, kötü gibi görünen bu hare - ketlerin, en mukaddes bir gayesi vardır, demokrasi ve sulhseverlik...

Öyle ya, bilmem kaç milyarlık dev bütçelerinin yüz - de yetmiş birini harp masraflarına tahsis etmek sulha hizmet değil de nedir?

İşin dahası var, iyi kalbli bütün insanlığın refahından ve saadetinden başka bir şey düşünmiyen Amerika, bu yılki bütçesinde atom bombasının imaline, ilmî araştırma - lara, tâlim ve terbiyeye ayırdığının iki misli, bir para tahsis etmiştir. İşte, yüreklerimizi ferahlatacak bir haber.

Büyük Amerikanın savesinde, dünya üzerindeki bir sürü mutlu şehir, Nagazaki ve Hirosimanın mesut akıbetine uğrayacaklar, demek!.. Oh!.. Kekah!.. Biz de bir ağızdan «Yaşasın Amerikan sulhu!» diye yırtına yırtına bağıralım!..

Acayip bir tip

1947 de basılmış olan İstanbul rehberinin 427 inci sayfasında «Dünyada Tarih yaratan simalar» adlı bir kitabın reklâmı var. Bu kitapta adı geçenlerden bazılarının resimleri atnalı şeklinde dizilmiş... Nalın bir ucun da mister Truman'ın öteki ucunda da Mısır Fravunu Ramses'in resimleri var... Bu bir tesadüf müdür? Böyle diyemiyeceğiz Zira B. Ali Kadri Arıt (eserin müellifi merh 13!) kitabını reklâm ederken «... ikinci dünya harbini idare eden hükümdar ve diktatörlerin harikulâde kudret ve iradelerinin her sahada tahlil ve tenkitlerini ihtiva eden emsalsiz (!?) eser «di ye bahsediyor» Hadi bunu bir tarafa bırakalım: Fakat Hitler'in resmini Rooseveltle, Atatürk'ün resimlerinin üstüne oturtulmasına ne buyurulur?

Çelebi böyle olur bizde muhtariyet dediğin!

Gazetelerde okumuşsunuzdur her halde: İstanbul üniversitesi Edebiyat Fakültesi meclisi profesörlerinden Ali Canip Yöntemle İsmail Hikmet Ertaylan'a birer ihtar cezaları vermiş!

Hani kırk yıllık saçı ağarmış hocalar mektepte yaramazlık eden afacanları yıldırmak ister gibi ceza vermek ve üstelik bunu gazetelerle elâleme duyurmak tuhaf şey doğrusu! Bunu bir tarafa bırakalım da, bakalım bu ceza alan profesörlerin suçu ne imiş? Aklımıza ilk önce bu zatların derslerine muntazam gelmedikleri, talebelerile lâyıkile meşgul olmadıkları filân gibi şeyler geliyor değil mi? Hayır efendim! Beyhude kafa yormayın; bulmanıza imkân yoktur: Bu iki üniversite profesörü gazetelerde birbirlerile münakaşa ettikleri için birer adet ihtar cezası almışlar!

Üniversitemiz muhtar olduktan sonra doğrusu ya çok esaslı işler yaptılar... Evvelâ Ankara Dil Tarih ve Coğrafya Fakültesi abuk sabuk sokak dedikodularına uyarak -ve hattâ uydurarak- «üç öğretim üyesi» hakında - O za - manki Maarif Vekili Bay Sirer'in «emrile» ihraç kararı vermişti. Şimdide İstanbul üniversitesin - de birbirlerile münakaşa ettikleri için iki profesöre ihtar cezası veriliyor...

Üniversitelerimiz «muhtar» - sözüm ona hür- olduktan sonra hocalara sırmalı cübbeler giydirildi... Barı başlarına birer de sarık - veya kavuk - giydirilse de manzara tamamlansa! Böyle olursa «münakaşayı» cezalandıran «medrese» havasına daha iyi uyulmuş olurdu...

İBİBİKUŞU

Dünya halkları barış için savaşıyor

(Baştarafı 1 incide)

çarelere baş vurularak Amerikalıların eline düşmesinin önüne geçileceği de konuşuldu bu konferansta.

Kör Döğüşü:

Kuruukları düzen teme - linden bozuk bu efendilerin. Bir işin temeli bezirgânlık oldu mu, çekiver kuyruğunu. Ne yapsalar, ne etseler birbirlerinin başını yiyorlar eninde sonunda.

Bir taraftan o buhran denilen âfet de geliyor. Bak Amerikan bütçesinde 5 mil - yardan fazla açık var. İşsizlik Amerikada da baş göstermiş. Tek çıkar yol el ele verip yeni bir harp açmak - tır.

Barış kuvvetleri:

Ama, dünya halkları uyumuyor. Geçen yıldan beri, dünyanın dört bucağında -Türkiye, Franko İspanyası gibi bir kaç memleket hariç- barışın korunması için ger - çekten bir mücadele başla - mıştır. Konferanslar, mitingler yapılıyor; dergilerle, broşürlerle, gazeteler, kitaplarla harp kışkırtıcısı Anglo-Amerikan bezirgânlarının çevirdikleri dolapları, bir bir anlatılıyor.

Yarınımız, uyanıklığımıza bağlıdır. Bu hafta İtalyada ve Fransada göze çarpan halk hareketlerini bu zaviyeden, yeni harp kundakçılarına karşı barış cephesinin bir tepkisi olarak görmek ve mânalandırmak gerektir.

RADYO

İnce saz: : Okuyan, İstanbul vali belediye başkanı Profesör Doktor Fahrettin Kerim Gökay.

— Karga da seni tutarım aman-karanfil oylum oylum geliyor selvi boylum.

Marşal plânı nedir?

Bir okuyucumuz soruyor: «Her gün her yerde işitiyoruz, sizde boyuna bahsediyorsunuz: Marşal plânı nedir? Ben bugüne kadar kafa yordum, gazetelerden bir şey anlayamadım... Acaba bunu benim anlayacağım şekilde anlatmanız mümkün mü?»

Cevap: Evet mümkün. Marşal plânı kısaca şudur: Meselâ sen bir bakkal olsan ve ben de senin müşterin olsam... Her hangi bir sepeple benim başıma bir felâket gelse... Cebimde metelik kalmasa. Tabii senden mal alamıyacağım için işin kesat gidecek... Bu durumda sen iki şeyden birini yapacaksın:

1 — Ya alış veriş yapmadığım için geçinemiyerek dükkânını kapayacaksın,

2 — Yahut da ya bana faizle borç para verecek ve beni senden mal almağa mecbur edeceksin ve ya parası sonradan ödenmek üzere veresiye vereceksin...

Tabiî sen ikinci şıkkı tercih edersin... Gerçi derdinin kat'î çaresi değildir ama hiç olmazsa bir müddet daha benim sırtımdan geçinirsin...

İşte Amerika İkinci dünya harbinden sonra Avrupaya ikinci şekilde kredi açtı... Bunun adına Marşal plânı diyorlar, Târif etmek lâzım gelirse Marşal plânının gayesi kısaca. Harpte büyüyen Amerikan sanayiine pazar bulmak, Avrupa devletlerini borçlandıra - rak kendisinden mal almağa mecbur etmek ,ve borçlanma için kabul ettireceği şartlarla bu memleketlerin idaresini ele geçirmek ve nihayet onları en iyi pazar olan harbe sürüklemektir...

ölüm ticareti

(Baştarafı 3 cü de)

tadırlar. Amerikan hükûmetine muhalif olan devlet adamları, senatörler, bankerler, avukatlar, aktörler ,rejisörler ve yazarlar; kadın ve erkek bir çok Amerikalılar bu Amerikan aleyhtarı teşekküllerle ilgilidirler... Bu memlekette ki meşhurların isimleri nutukları mazileri Moskokvadan emir alan; cemiyetlerde; orduda; mekteplerde; bankalarda; köylüler arasın - da, sinema sanayiinde ve hayatın her sahasında, gizli gizli çalışan bu ajanların elindedir - Amerika kendi emniyetine karşı girişilmiş bulunan muazzam bir gizli tecavüz karşısındadır...»

(Amerikan politikacılarının son zamanlardaki nutuklarına ne kadar benziyor!)

Sahibi ve bu nüshada yazı işlerini fiilen idare eden:
NAHİT ÜSTEMİR
İdare Yeri:
Ankara Cad. No: 37, kat: 3
Mektup Adresi:
Posta kutusu 12, Tophane,
İSTANBUL
ABONE ŞARTLARI:
Seneliği: 480 Krş
Altı aylığı: 240 Krş
ANIL Matbaası